

Зелений Світ

ЕКОЛОГІЧНА ГАЗЕТА
УКРАЇНИ

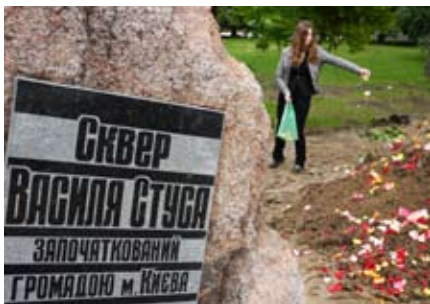
№ 6 (279) вересень 2013

ВИЖИВАННЯ
ДЕМОКРАТІЯ
ГУМАНІЗМ

АКТИВІСТИ "ЗЕЛЕНОГО СВІТУ" НАСИПАЛИ КУРГАН ТА ВСТАНОВИЛИ СТЕЛУ ПАМ'ЯТІ ВАСИЛЯ СТУСА

4 вересня 1985 р. В радянському концтаборі на Уралі згасло серце великого сина України поета Василя Стуса.

4 вересня 2013 р. йшов затишний дощ. Попри це понад двісті представників київської громадськості за давньою козацькою традицією «шапками» насипали курган пам'яті у київському сквері Василя Стуса. Школярі Святошинського столичного району спільно з дорослими доклали грудочки землі зі свого двору до кургану пам'яті свого земляка Героя України поета-правозахисника Василя Стуса.

Вшанування пам'яті Василя Стуса у день його вбивства розпочалося панахидою, яку відслужив о. Віктор, настоятель храму Миколи Святоші Православної Церкви Київського Патріархату.

Політ'язні уральських концтаборів Василь Овсієнко та Олесь Шевченко розповіли про тернистий шлях нескореного поета Василя Стуса й звернулися

до громади берегти як пам'ять про геніального поета його сквер.

Близько двадцяти святошинських школярів з десяти шкіл натхненно продекламували вірші Василя Стуса.

У концертній програмі заходу виступили відомі автори-виконавці Григорій Лук'яненко та Володя Самайда, Віктор Ткаченко та неповторна Неля Франчук, яка виконала авторську пісню на вірш Стуса.

Завершився захід встановленням на насипаному кургані пам'ятної стели з написом «Сквер імені Василя Стуса...».

Сьомий рік природоохоронні активісти Святошинського району Києва виборюють у київської влади ділянку землі для увічнення пам'яті свого земляка Василя Стуса, який мешкав з сім'єю тут неподалік. Четвертий рік змагаються екологи з антинатурною виконавчою владою столиці України, щоб та виконала рішення Київської міськради та суду. Два роки адміністрація О. Попова топчеться по Конституції та законах України, злісно не виконуючи рішення суду, який зобов'язав КМДА виконати рішення Київради щодо створення скверу імені Василя Стуса.

Ще восени 2006 р.

Ст. 3

ВЕРЕСЕНЬ

- 1 - День знань
- 11 - Усікновення глави Пророка, Предтечі і Хрестителя Господнього Іоанна
- 14 - День працівника лісу
- 16 - Міжнародний день збереження озонного шару
- 17 - День рятівника
- 21 - Різдво Пресвятої Владичиці нашої Богородиці і Приснодіві Марії (Друга Пречиста)
- Міжнародний день миру
- День винахідника і раціоналізатора
- День фармацевтичного працівника
- 26 - Європейський день мов
- 27 - Воздвиження Чесного і Животворчого Хреста Господнього
- День туризму
- День усиновлення
- 30 - День мучениць Віри, Надії, Любові та матері їх Софії
- Всеукраїнський день бібліотек

УЕА «Зелений світ» закликає небайдужих громадян боротися з осінніми підпалами опалого листя. (детальніше на сторінці 2)

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛРАДА НЕ ЗАТВЕРДИЛА СЛАНЦЕВУ УГОДУ

Днями на сесії Івано-Франківської облради завершився розгляд проекту угоди про розподіл вуглеводнів, які видобуватимуться у межах ділянки «Олеська», між державою Україна, компанією «Шеврон Юкрейн Б.В.» та товариством з обмеженою відповідальністю «Надра Олеська». Депутати не захотіли голосувати в поіменному режимі, але голосів не вистачило навіть для прийняття проекту угоди за основу. Таким чином, рішення про затвердження угоди прийнято не було.

Депутати протокольним дорученням звернуться до Кабміну з вимогою розглянути всі зауваження до угоди. Тож, імовірно, незабаром дане питання знову буде розглянуте на сесії облради.

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ ТА ВУГІЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ СТАЄ ОСНОВНИМ ГРАВЦЕМ ЩОДО СЛАНЦЕВОГО ГАЗУ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від 1 серпня 2013 р. № 576-р Київ

Про визначення уповноваженого органу з питань реалізації Угоди про розподіл вуглеводнів, які видобуватимуться в межах ділянки Юзівська, між Державою Україна та компанією «Шелл Експлорейшн енд Продакшн Юкрейн Інвестментс (ІV) Б.В.» та товариством з обмеженою відповідальністю «Надра Юзівська»

Відповідно до Закону України «Про угоди про розподіл продукції» визначити Міністерство енергетики та вугільної промисловості уповноваженим органом з питань реалізації Угоди про розподіл вуглеводнів, які видобуватимуться у межах ділянки Юзівська, між Державою Україна та компанією «Шелл Експлорейшн енд Продакшн Юкрейн Інвестментс (ІV) Б.В.» та товариством з обмеженою відповідальністю «Надра Юзівська», підписаної 24 січня 2013 р. у м. Давосі.

Прем'єр-міністр України
М.АЗАРОВ

Газета «Зелений світ».
Виходить з 1989 року.
Засновники газети: УЕА
«Зелений світ»

Передплатний індекс
Свідоцтво про реєстрацію
№ 630 серія КВ
від 10.05.1994 р.
Ідентифікаційний код
№

Адреса: Контрактова площа, 4, Київ-70,
для листування: 002, Київ,
а/с №84
тел.289-16-80

E-mail:

ВЕБ сторінка УЕА «ЗС»
WWW.zelenysvit.org.ua

Шеф-редактор
Юрій Самойленко
Головний редактор
Віктор Ткаченко

Думки, висловлені авторами матеріалів, можуть не збігатися з позицією редакції.

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування з читачами лише на сторінках газети.

Надруковано УЕА «Зелений світ»

Тираж 999 прим.

В газеті використовуються матеріали з інтернет-видань: Кореспондент.net; Майдан-ІНФОРМ; УНІАН; Утро.ru; «Обозревателю», Експрес online, eko.portal.

УЕА «Зелений світ» створена в 1988 році як реакція суспільства на жакливі екологічний стан в Україні, спричинений Чорнобильською катастрофою 1986 року. Асоціація є членом Міжнародної федерації «Друзі Землі».

Голова УЕА «Зелений світ»
Юрій Іванович Самойленко.

Газета «Зелений Світ» була, на час створення, одним з найперших неформальних антирежимних видань, в якому відкривалася правда про стан здоров'я нації та екологічні негаразди в країні. Газета стала рупором демократії. В епоху тотального замовчування та брехні на наших шпальтах відкривалися жахні картини радянської дійсності.

8 вересня на 86 році життя помер відомий український письменник Сергій Плачинда. Вже мало хто пам'ятає, що саме він очолював створену при Спілці письменників України екологічну асоціацію «Зелений світ», вже на базі якої постала УЕА «Зелений світ» на чолі з Ю.Щербакіом.

Саме Сергій Плачинда як знавець української міфології вніс в ідею екологічного руху такі нотки, які чверть століття тому підняли нас на боротьбу не лише за довкілля, а й за себе — українців, за свою гідність.
Світла пам'ять прекрасній людині!

НЕ БУДЬТЕ БАЙДУЖИМИ!

Напередодні масового осіннього листоспалу УЕА «Зелений світ» пропонує не байдужим до власного здоров'я і довкілля людям рішуче боротися з цим явищем.

При згорянні однієї тони рослинних залишків у повітря вивільняється близько 9 кг мікрочастинок диму. До їх складу входять пил, окиси азоту, угарний газ, важкі метали і низка канцерогенних сполук. У тліючому без доступу кисню листі виділяється бензопрен, що здатен викликати у людини ракові захворювання. Окрім того, з димом у повітря вивільняються діоксини — одні з найотруйніших для людини речовин.

Окрім безпосередньої загрози людському здоров'ю, спалювання листя і сухої трави призводить до таких загроз:

1. У сухому листі згорають зимуючі корисні комахи, такі як сонечка. Їх здобич — попелиці, лишаються зимувати на стадії яйця на гілках. Спалюючи листя восени ми створюємо умови для розвитку попелиць навесні.

2. Спалювання листя призводить до руйнації ґрунтового покриву, адже безпосередньо вигорають рослинні залишки, гинуть ґрунтоутворюючі мікроорганізми. Крім того, вони гинуть і від утворюваних при горінні важких металів.

3. За нормальних умов, коли листя перегниває, необхідні для розвитку рослин речовини повертаються в ґрунт. При згорянні ж утворюється попіл. Не зважаючи на загальноприйнятну думку, попіл — дуже погане добриво і, таким чином, спалювання листя щороку призводить до все більшого збіднення ґрунту.

4. На природних ділянках і газонах вогонь знищує насіння і коріння трав'янистих рослин, пошкоджує нижні частини дерев і кущів та верхні частини їх коріння.

5. Знищення природної листяної підстилки призводить до збільшення в 2-4 рази промерзання ґрунту.

6. При спалюванні трави на присадибних ділянках або стерні на фермерських полях виникає загроза перекидання вогню на природні ділянки, що веде, в свою чергу, до порушення законодавства і знищення диких рослин та тварин. Саме із спалювання стерні на полях починається більшість степових пожеж.

7. Аналогічним чином, існує загроза лісових пожеж і загоряння житлових будинків.

8. Якщо ведеться спалювання стерні на полях, через які проходять високовольтні

лінії електропередач, постає нова загроза. Дим і вогонь являються напівпровідниками і за відповідних умов здатні стати причиною закорочення ЛЕП, що несе за собою руйнівні наслідки для цілих населених пунктів, помисловості, регіонів.

9. Дим від вогнищ у туманні дні може утворювати смог і надовго зависати у повітрі. В цьому випадку погіршується видимість на дорогах, що призводить до збільшення частоти ДТП, аварій. Окрім того, попадаючи у легені, смог викликає суттєве погіршення здоров'я людини.

10. Задимлені населені пункти використовують для освітлення значно більше електроенергії.

Починаючи боротьбу із палами у своєму населеному пункті, ви повинні знати, що закон у будь-якому випадку на вашій стороні. Викладені вище факти є непереконливим доказом того, що спалювання рослинних решток несе численні загрози здоров'ю людини. Керуючись статтею 50 Конституції України, яка гарантує кожному безпечне для життя і здоров'я довкілля, кожен з нас має законне право боротися із палами.

Статті 16 і 22 Закону України «Про охорону атмосферного повітря» забороняють спалювання листя. Відповідальність за порушення цієї норми передбачена статтею 77 адміністративного кодексу України. Є і інші відповідні законодавчі та нормативні заборони.

Варто дізнатись, чи мають місцеві органи влади (всіх рівнів) додаткові рішення щодо неприпустимості спалювання листя. Якщо спалювання ведеться співробітниками житлово-комунальних управлінь слід скаржитись на них вищестоячим органам — житлово-управління, управління з благоустрою, міськвиконком. У такому випадку значно користніше посилатись на рішення самих місцевих органів.

Якщо скарга не задоволена, слід скаржитись на місцеві органи влади, що її не задовольнили, в Державну екологічну інспекцію, пожежну службу, міську санітарно-епідеміологічну службу і в прокуратуру.

Про пали місцевими жителями користніше повідомляти дільничному міліціонеру.

Вагомим буде підготувати заяву відповідної до чинного Закону України «Про звернення громадян». Наприклад:

*Начальнику.....
Від кого (написати без скорочення прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання).*

___ числа ___ місяця ___ року в ___ час на території _____ (місце знаходження палу вказати максимально точно, уточнивши вулицю, сквер, номер будинку, біля якого спалювали листя) невідомі мені особи (двірник и т. і.) палили сухе листя, вказати факти правопорушення.

У результаті цього мені, громаді нашого масиву, селища тощо завдано шкоди здоров'ю і т.ін. Відбулось забруднення атмосферного повітря, чим було порушено право на безпечне для життя і здоров'я довкілля, гарантоване ст. 50 Конституції України.

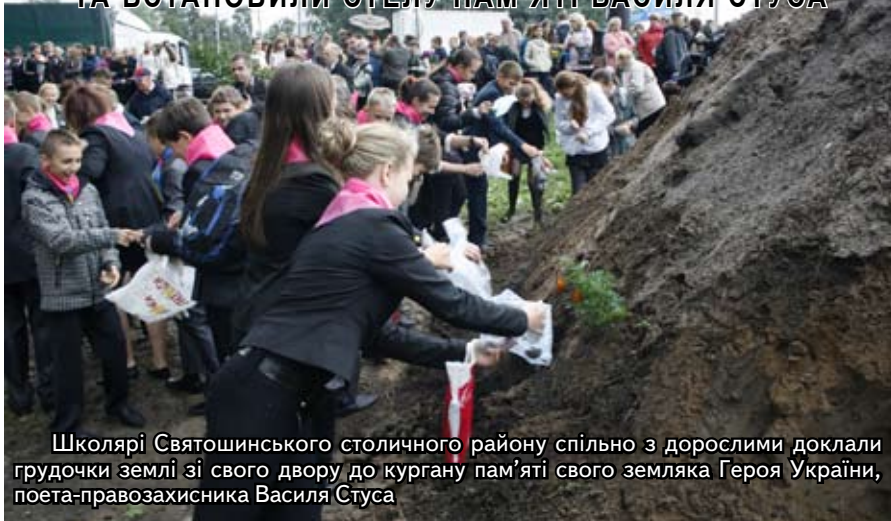
ПРОШУ: Вжити невідкладних заходів для припинення спалення листя та отруєння нашого довкілля.

*Дата Прізвище, ініціали
Підпис*

Успіхів Вам у боротьбі за чисте довкілля!

Початок на ст. 1

АКТИВІСТИ «ЗЕЛЕНОГО СВІТУ» НАСИПАЛИ КУРГАН ТА ВСТАНОВИЛИ СТЕЛУ ПАМ'ЯТІ ВАСИЛЯ СТУСА

Школярі Святошинського столичного району спільно з дорослими доклали грудочки землі зі свого двору до кургану пам'яті свого земляка Героя України, поета-правозахисника Василя Стуса

активісти Святошинських районних організацій «Зеленого світу» та Української народної партії ініціювали створення скверу імені Василя Стуса на місці, де мешкав поет зі своєю сім'єю у 1965-1972 рр. Влада тоді підтримала цю ініціативу, і святошинська громада у квітні 2007 провела екологічну толоку на цій земельній ділянці за участю місцевих мешканців та школярів двох шкіл району, №№ 200 і 140. Упродовж 2007 р. серед киян збиралися підписи на підтримку скверу. Натомість виявилось, що ця ділянка вже була продана київською владою під забудову. Активісти зашипували дерева, щоб не можна було їх спилати. Але в ніч з 9 на 10 березня 2009 р. сквер спиляли на висоті двох метрів.

Через місяць районна громада організувала громадські слухання, де було одногослоно ухвалено рішення на користь створення скверу; 21 травня відкрито пам'ятний знак поетові на спірній земельній ділянці; і Святошинський райсуд наклав арешт на цю ділянку.

Після довгої судової тяганини 26 лютого 2010 р. Київрада ухвалила рішення № 13/3451 «Про присвоєння скверу імені Василя Стуса» та зобов'язала виконавчий орган Київради — КМДА виконати це рішення шляхом проведення організаційно-правових заходів.

Проте КМДА категорично відмовилася виконувати це рішення.

Після неодноразових безрезультатних звернень громадськості до КМДА, у березні 2011 р. п'ятеро активістів скверу Стуса подали на КМДА позовну заяву до суду, щоб примусити КМДА виконувати свої професійні обов'язки. Київський апеляційний адміністративний суд своєю Постановою від 5 квітня 2012 р. визнав протиправною бездіяльність КМДА та зобов'язав КМДА виконати рішення Київради.

Проте КМДА проігнорувала рішення суду. Справою зайнялася Державна виконавча служба. Проте КМДА проігнорувала усі вимоги Державної виконавчої служби, штрафні санкції включно.

27.12.12 р. Шевченківський РУ ГУ МВС України відкрив кримінальне провадження відповідно до Подання виконавчої служби. Правоохоронці досі «перелива-

ють з пустого в порожнє», закривають це кримінальне провадження, активісти ж через прокуратуру та суди скасовують ці постанови.

Паралельно, зрозумівши, що ця влада професійно не здатна виконувати свої службові обов'язки, активісти провели «організаційно-правові заходи» власними силами.

Адвокат Роман Титикало, який абсолютно безкоштовно готував усі юридичні документи та брав участь у судових засіданнях з питань скверу, звернувся з адвокатським запитом до структур КМДА щодо виконання рішення Київради про сквер Стуса. І в такий спосіб екологи змусили окремі структурні підрозділи КМДА виконати належні дії щодо скверу.

Внаслідок діяльності громадських активістів було здійснено головні заходи з юридичної фіксації скверу — встановлено балансоутримувача скверу, виготовлено паспорт на сквер Стуса, сквер внесено як окремих природний об'єкт до реєстру природних об'єктів, земельну ділянку скверу внесено до земельного кадастру. Згідно з відповіддю заступника голови КМДА зараз розробляється проектно-кошторисна документація, що дасть можливість у 2014 р. внести сквер Стуса до бюджетного фінансування.

Станом на сьогодні сквер імені Василя Стуса виділено як окремих об'єкт у документах КМДА — не завдяки, а всупереч керівництву КМДА, а керівництво КМДА має всі шанси постати перед судом у кримінальній справі за злісне невиконання рішення суду.

Власкор

Учасники та організатори заходу у сквері Стуса

ПІД КИСВОМ ЗНОВУ ДЕРИБАНЯТЬ ЗАПОВІДНІ ЗЕМЛІ

На території ландшафтного заказника загальнодержавного значення «Козинський», що розташований у заплаві Дніпра поблизу Києва, невідомі особи захопили земельну ділянку та здійснюють підготовчі роботи, імовірно, під будівництво капітальних споруд. Зокрема, будівельниками знищується заповідне озеро, з якого за допомогою спецтехніки видобувається пісок, а також на значній території, що потрапила у зону робіт, частково пошкоджено або зовсім знищено рослинність та дерева.

Відповідно до «Положення про заказник «Козинський», будь-яка господарська діяльність на території заказника забороняється. Не можна навіть викошувати траву, випасати худобу, збирати ягоди та гриби.

Цікаво, що на зазначеній території донедавна функціонував гольф-клуб, що працював без жодного дозволу та з порушенням закону України «Про природно-заповідний фонд». Природоохоронці неодноразово звертались до екологічної інспекції зі скаргами на діяльність гольф-клубу, екологічна інспекція підтверджувала порушення і пересилала висновки до прокуратури. Але на цьому, власне, боротьба із порушниками і закінчувалась. Можливо, забудовники заповідної території мають безпосередній стосунок до власників підпільного гольф-клубу, що всупереч законодавству, облаштувався на заповідній території.

Національний екологічний центр України звернувся зі скаргою щодо дерибану земель ландшафтного заказника «Козинський» до Державної екологічної інспекції України та прокуратури з вимогою вжити негайних заходів для припинення розкрадання заповідних земель заказника. Також екологи вимагають притягнути винних осіб до відповідальності та стягнути з них суму збитків, завданих об'єкту природно-заповідного фонду.

Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Козинський» площею 967 га було створено указом президента України у 1994 році з метою охорони цінної заплави річки Дніпро поблизу Києва. Відтоді заказник зазнає постійних атак з боку так званих елітних забудовників, оскільки географічно розташований посеред суцільної котеджної забудови району Конча-Заспа.

Олександр СОКОЛЕНКО

КАНІВСЬКА ГАЕС ЗМІНИЛА МІСЦЕ БУДІВНИЦТВА, АЛЕ НЕ ЗМІНИЛА НАМІРІВ

9 вересня з канівськими журналістами, представниками громадських організацій, депутатами зустрілися представники Публічного акціонерного товариства «УкрГідроЕнерго» — директор Департаменту моніторингу та експертизи перспективних проектів Василь Субота та начальник відділу перспективного розвитку Тарас Кравчук. Тема зустрічі — перспективи спорудження Канівської гідроакумулюючої електричної станції.

Ідея будівництва ГАЕС поблизу села Бучака Канівського району виникла ще за радянських часів. У другій половині вісімдесятих років будівництво розпочалося: вирили котлован, проклали дороги, збудували приміщення їдальні тощо. Криза початку 90-х усе розпочате звела нанівець. На спорудження ГАЕС було накладено мораторій. Котлован поволі наповнився джерельною водою і наразі маємо чудове Голубе озеро. Оточене горами, озеро стало улюбленим місцем відпочинку для людей, які люблять спокій та усамітнення. Цеглу і блоки з приміщень розікрали. А ось бетонна дорога залишилася.

Мораторій було знято у 1999 році. Проте лише у 2006 році, коли була прийнята державна програма „Енергетична стратегія України на період до 2030 року”, розпочався новий етап спорудження станції. У зв'язку з новими обставинами, було змінено місце розташування гідропоруди — вона стала ближчою до Канева на 1,2 км. Основною причиною стали протести археологів, істориків, краєзнавців, небайдужих людей, які виступили проти руйнування пам'яток археології та історії — гори Лисуха, городища Віха та ін. В оновленому проекті будівництва ГАЕС утричі зменшено потужність, із 12 залишили 4 гідроагрегати. Наразі кошторисна вартість будівництва Канівської гідроакумулюючої станції — 12 млрд. грн. Термін будівництва — 6,5 роки. Термін окупності — 10 років. Гідропоруда розрахована на 40 років експлуатації.

Як повідомив Василь Субота, у проект 1984 року внесено чимало змін. Зокрема, враховано досвід, набутий на спорудженні Дністровської ГАЕС, враховано досвід Саяно-Шушенської та інших гідроелектричних станцій. Василь Йосипович переконував, що нова гідропоруда не завдасть шкоди довкіллю, радіаційний фон у зв'язку з підняттям води з глибин Канівського водосховища суттєво не зміниться і загрози не не стиме. У проекті навіть передбачені заходи у зв'язку із землетрусом або терактом. На відновлення природного середовища передбачається виділити 200 млн. грн. Будуть укріплені береги Дніпра, знищені

чагарники. Будуть забезпечені роботою більше 2 тисяч осіб на будівництві і 250 — на експлуатації станції.

Майданчик будівництва Канівської ГАЕС займе 950 гектарів Канівських гір. Сама гідропоруда охопить 260 гектарів. Ймовірно, як рекреаційна зона буде задіяна і територія, де нині Голубе озеро.

Тарас Кравчук розповів, що ведуться перемовини з провідними європейськими банками та Світовим банком щодо фінансування будівництва Канівської гідроелектричної станції. Третина коштів буде залучена із Держбюджету України.

Представники «УкрГідроЕнерго» повідомили, що проект будівництва Канівської ГАЕС отримав позитивні висновки Державного підприємства «Держбудекспертиза». Нині пакети документів перебувають на розгляді у Міністерстві охорони навколишнього природного середовища, Міністерствах економіки, фінансів. Василь Субота наголосив, що до кінця року проект має бути затверджений Кабінетом Міністрів України.

Про плани будівництва Канівської ГАЕС не все відомо населенню Канівщини. З цієї метою «УкрГідроЕнерго» спільно з громадськими організаціями, фахівцями планують провести громадські слухання у Каневі та селах району, що розташовані поблизу місця майбутнього будівництва. Своє слово на цих слуханнях повинні сказати спеціалісти — екологи, археологи, історики, гідротехніки. Це питання буде винесено і на розгляд найближчої сесії Канівської районної ради. Навчені сумним досвідом присутності на теренах Канівщини «Нашої ряби», «Укршампінйону», канівці обережно ставляться до нової ідеї будь-якого будівництва.

Лариса ЗЕЛЕНЕНКО

ХРОНІКА ІНФОРМАЦІЙНОГО ТУРУ «ЗА БЕЗЯДЕРНУ УКРАЇНУ»

Зміни пріоритетів в українській енергетиці вимагають природоохоронці. Замість бездумної витрати бюджетних коштів на небезпечну ядерну енергетику України доцільніше інвестувати в енергоефективність та відновлювальні джерела енергії. Це дасть не тільки більший економічний ефект, а й позитивно вплине на довкілля та здоров'я громадян, а також зменшуватиме наш вплив на зміни клімату.

Жителі міст навколо Запорізької АЕС дізнаються про справжній стан ядерної енергетики та альтернативні шляхи забезпечення енергетичних потреб українців. Координатор туру Ілля Єременко з ГО «Екоклуб» говорить: «Ми прагнемо, щоб люди в регіонах розміщення атомних станцій знали, як захищати свої права, мали інформацію про доступні альтернативні шляхи отримання енергії та розуміли, що вони не одні в цьому протистоянні. Будь-які суспільні зміни зароджуються спочатку в свідомості людей і ми намага-

ємося сприяти змінам у напрямку безпечного співжиття людини і довкілля».

Звідси до найбільшої у Європі атомної електростанції — Запорізької всього лише 8 км. Для тутешніх — це реальна загроза здоров'ю та життю, якої не можуть позбавити жодні пільги з боку держави.

Перший та другий блоки Запорізької АЕС вже вичерпують свій ресурс. Але в планах уряду продовжити їхню експлуатацію у строк, не передбачений проектом без проведення оцінки реального впливу на довкілля. Думкою громадськості Кабінет Міністрів України не поцікавився попри те, що йдеться про ухвалення екологічно важливого рішення, що є порушенням законодавства, зокрема, статей Конституції 16, 41, 50 та міжнародної Конвенції Еспо.

Нагадати про це мешканцям прилеглих до ЗАЕС територій вирішили громадські активісти із рівненського Екоклубу та Національного екологічного центру України. Марганець — перше місто, до якого вони вирушили. Тут волонтерам всього за кілька годин вдалося зібрати десятки звернень до уряду з вимогою вжити заходів щодо можливих порушень прав та законних інтересів.

Перших підписантів вони зустріли в доволі популярному серед марганчан місці — сквері біля вулиці Радянська, над яким височіє гранітний пам'ятник Леніну. Учасники антиядерного туру за допомогою радіометра визначили, що монумент має радіаційний фон 50 мкР/год. Це перевищує норму у три з половиною рази. Ті, хто зник гуляти тут, про опромінення здогадуються, але найчастіше просто знизують плечима, мовляв, що вдієш, і запитують, хіба є інші варіанти?

Щоб запевнити, що такі є, представники Екоклубу демонструють їм свою сонячну «вуличну магію» і розповідають, як це працює:

- Сонячний колектор — прилад, що нагріває воду завдяки енергії сонця. Його можна зробити власноруч і встановити у себе на даху або фасаді будинку.

- Сонячний модуль — установка, що перетворює сонячне випромінювання на електроенергію.

Ці пристрої — доказ того, що, використовуючи саму лише сонячну енергію, можна суттєво зменшити споживання електричної енергії. Найбільший ажіотаж вони викликали у людей сімейних, представників міліції та місцевих влади.

А от дітей ліцею №10 цими та подібними речами вже не здивувати. У їхньому навчальному закладі ефективно використання ресурсів — це нещодавно впроваджене кредо: з весни збирають батарейки для переробки, а вже з першого вересня планують запустити свій власний сонячний колектор.

«Ми — мешканці маленького провінційного містечка. Для того, щоб жити комфортно в цьому світі, треба навчитися берегти те, що нам дано природою», — вважає директор школи Олена Жадько. Разом зі своїми колегами вона виграла грант у фонді сприяння місцевому самоврядуванню на проект «Енергозбереження як шлях до сталого розвитку». Тепер у них це й на шкільній кухні працює енергозберігаюча техніка.

ГО «Екоклуб»

У БІЛОРУСІ ПОВНІСТЮ ВИНИЩИЛИ ЛІСОВОГО КОТА

Зоологи вважають, що лісові коти зникли з території Білорусі через те, що їх знищила людина, повідомили в міністерстві природних ресурсів і охорони навколишнього середовища Білорусі.

"Востаннє лісового kota в Білорусі добули в 1927 році в одному з центральних районів республіки. До цього в білоруських лісах в дикій природі водилися два види котятих — рись та дикий лісовий кіт", — уточнили в міністерстві.

Раніше розглядалася ідея повернути лісового kota в білоруську фауну, зокрема — в Поліський державний радіаційно-екологічний заповідник. Закупити тварин для розселення передбачалося в Молдові.

Лісовий кіт — хижий ссавець. Має коричневе забарвлення з чорними смугами. Крупніший за домашнього kota. У лісового kota товстий хвіст, ніби обрубаний на кінці. Довжина тіла тварини — до 80 см, середня висота — 35 см, довжина хвоста близько 30 см, вага — до 8 кг. Полює лісовий кіт на дрібних ссавців, птахів та інших тварин подібного розміру. У рідкісних випадках йому вдається вліпнути дитинча оленя або косулі за умови, що звірі були ослаблені і не могли втекти.

Лісові кішки полохливі, часто агресивні і намагаються не наблизитися до поселень людей. Вони ведуть одиночний спосіб життя й утримують територію близько 3 кв. км.

За останні 200-300 років з дикої природи Білорусі зникли тур, північний олень, росомаха, дрохва. На думку зоологів, повернути в дикую природу республіки північного оленя і росомаху не вдасться через потепління клімату. У 20 столітті в Білорусі обжилися 4 види тварин-інтродуцентів: американська норка, ондатра, снотовидний собака і снот-полоскун.

ЧЕРЕЗ АМЕРИКАНСЬКУ НОРКУ ЗНИКЛА ХОХУЛЯ

Білоруські екологи стверджують, що з території країни зникла хохуля, яка мешкала там 30 мільйонів років. Осно-

вною причиною повного зникнення з білоруської фауни популяції хохулі вчені називають агресію з боку американської норки.

«Останні зафіксовані наукою факти зустрічі з хохулею у природному середовищі на території Білорусі припадають на 60-ті роки минулого століття. На даний час учені схиляються до того, що хохуля в Білорусі зникла зовсім», — повідомили в міністерстві природних ресурсів та охорони навколишнього середовища республіки.

Там зазначили, що «спеціальних досліджень ніхто не проводив, але з Червоної книги тварину виключили як зниклий вид». За словами вчених, зникненню хохулі сприяла низка антропогенних факторів, а також агресія з боку американської норки.

Хохуля — ссавець сімейства кротятих підряду землерийкоподібних — на території сучасної Білорусі оселилася близько 30 млн років тому, розповіли зоологи. І вони сумніваються з приводу можливого повернення цих кумедних тварин у білоруську фауну.

Від агресивної американської норки постраждала не лише популяція білоруської хохулі, але і європейські норки, тхори, куниця та біла куріпка. Експансія американської норки почалася в Білорусі у 30-ті роки ХХ століття: від 1933-го до 1970 року на території СРСР було випущено майже сім тисяч американських норок, які швидко розселилися на всій європейській частині країни.

Американська норка стала серйозним конкурентом аборигенам серед куницевих. Вона — хижак, який вбиває набагато більше за свої потреби, що призводить до зниження чисельності водоплавних птахів, а також птахів, які гніздяться на землі, констатують зоологи.

«Особливо від американської норки сьогодні страждають білі куріпки, які вже стали рідкісними в Білорусі», — нарікають фахівці.

Довгий час вид американської норки вважався близьким до європейської норки, але останні дослідження показали, що американські норки ближче до роду куниць.

За матеріалами: NEWSru.com

ВЧЕНІ НАМАГАЮТЬСЯ З'ЯСУВАТИ ПРИЧИНИ МАСОВОЇ ЗАГИБЕЛІ ДЕЛЬФІНІВ

У штатах Нью-Йорк, Нью-Джерсі, Делавер, Меріленд і Вірджинія за поточний рік на пляжах виявлено 228 мертвих дельфінів, повідомляє CNN. Наразі вчені не можуть назвати причини, через які тварини викинулися на берег.

Експерти наголошують, що нинішні

цифри багаторазово перевищують середньорічні показники і є максимальними за останні 26 років. Приміром, за весь 2012 рік було знайдено 111 дельфінів, які викинулися на берег і загинули.

В управлінні вважають за необхідне провести спеціальне розслідування, оскільки це може бути частиною «більш серйозної екологічної проблеми, яка несе ризик для здоров'я і благополуччя людей».

Вчені припускають, що аномальна поведінка тварин може бути пов'язана з інфекцією.

«У зв'язку зі швидким зростанням кількості дельфінів, які викинулися на берег в останні два тижні, а також тим, що мертвих тварин знаходять на великій території, найбільш вірогідною причиною є інфекція, однак ми розглядаємо й інші можливості».

Проводяться аналізи зразків тканин дельфінів, щоб встановити, чи були вони на щось хворі», — зазначають експерти.

КРОКОДИЛІВ ВИКРИЛИ У ПОЇДАННІ ФРУКТІВ І ТРАВИ

Близько третини відомих крокодилів не обмежують свій раціон м'ясом, більшу і важливу частину їхнього раціону складають ягоди і фрукти, з'ясували американські біологи.

«Незважаючи на брак спостережень, ми можемо сказати, що поїдання фруктів, імовірно, широко поширене серед крокодилів. Враховуючи сукупну масу цих рептилій в субтропічних і тропічних низинах і їхню здатність поглинати велику кількість фруктів і ягід, ми вважаємо, що крокодили можуть відігравати роль одного з основних рознощиків насіння у багатьох прісноводних екосистемах», — розповів Стівен Платт з Товариства охорони природи в Нью-Йорку.

Вчені спостерігали за життям 18 видів крокодилів. У ході спостережень виявилось, що багато крокодилів не проти «перекусити» ягодами, горіхами, фруктами і травою.

Велика кількість подібних випадків змусила зоологів детально вивчити це питання. Простеживши за поведінкою рептилій в околицях плодових дерев та інших рослин, біологи виявили, що 13 з 18 видів, у тому числі нільські крокодили, цілеспрямовано поїдали дари флори, і з'їдали досить велику кількість.

Поки вчені не знають, навіщо вони поїдають фрукти і ягоди. Проте, зважаючи на великі обсяги рослинної їжі, що з'їдається цими хижакими, вони можуть брати досить значну частину свого «енергобюджету» з ягід і плодів.

МОЛОЧНИЙ ЧОРТОПОЛОХ – ЧУДОВИЙ ЗАСІБ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ПЕЧІНКИ

Існує легенда, за якою Діва Марія вказала людям на цілющі властивості розторопші, а білі плями на її листі символізують молоко Богородиці. Ім'я Пречистої згадується в народних назвах цієї рослини: Мар'їна колючка, чортополох Марії, Мар'їн татарник, святий чортополох, молочний будяк, силобій. А одну зі своїх найпопулярніших назв — «розторопша», рослина дістала за те, що дійсно поспішає на допомогу хворому, швидко й ефективно лікуючи тяжкі недуги.

80% всіх захворювань печінки в Україні викликано алкоголем. Навіть у тих хто споживає помірно, печінка часто страждає від ожиріння. Пошкоджену ж печінку традиційна медицина практично не виліковує. Ось що вона пропонує: могутні стероїди та імунодепресанти, а як останній засіб — пересадку печінки.

У Європі розторопша користується великою увагою і пошаною. Плоди (насіння) розторопші — перевірені серйозними науковими дослідженнями, які доводять, що цей засіб дійсно запобігає і лікує пошкодження печінки, відновлює клітини і тканини. Майже всі ці дослідження проводилися в Німеччині, де розторопша схвалена урядом як додатковий лікувальний засіб при хронічних запальних процесах і цирозі печінки.

Печінка, будучи основним очищаючим органом, відіграє життєво важливу роль в збереженні нашого здоров'я. Молочний чортополох тисячоліттями використовувався для лікування печінки. Він містить натуральну речовину силімарин — це суміш глікозидів (силібін, силідіанін, силіхрестин), яка, перш за все, допомагає печінці здійснювати детоксикаційну функцію, зокрема за рахунок підвищення рівня антиоксидантного захисту (підвищується вміст супероксиддисмутази і глутатионпероксидази). Очевидно, що всі вищезгадані властивості ставлять препарати чортополоху молочного до одного переліку з лікарськими препаратами, коли мова йде про гострі або хронічні захворювання печінки і навіть про цироз.

Силімарин володіє не тільки антиоксидантними властивостями, але впливає на печінку ще двома способами: по-перше, він укріплює клітинні мембрани, а по-друге, сприяє утворенню нових клітин, стимулює синтез білка. В результаті збільшується вироблення жовчі. Якщо печінка функціонує нормально, то підтримується і вся імунна система організму. Це також відноситься до протиракового захисту організму, особливо, коли йде мова про гормонально-залежні пухлини. Тому рекомендується прийом молочного чортополоху для профілактики захворювань жіночих репродуктивних органів.

Багато фітотерапевтів застосовують цю траву при псоріазі, періоди загострення якого чітко пов'язані з погіршенням печінкової функції. Простіші дерматологічні проблеми у вигляді різних шкірних висипань (роздратування шкіри), можуть бути першими симптомами порушень функції печінки.

Олія, екстракт і шрот насіння розторопші добре впливають на обмін

речовин, підвищують опірність організму до різних захворювань, володіють антиалергенними і детоксикаційними властивостями, завдяки унікальному набору Омега-3 — полінасичених жирних кислот в оптимальному співвідношенні. Виявлена антиоксидантна, антимутагенна, мембранопротекторна, ранозагоювальна дія олії розторопші.

У шроті (подрібнене насіння) присутня значна кількість вітамінів групи В, потрібних для регулювання жирового обміну, живлення серцевого м'яза, нервової системи, шкіри, органа зору. Шрот із розторопші незамінний у разі запорів, тобто активізує перистальтику кишечника, помічний і за дисбактеріозу, має здатність знижувати рівень цукру в крові, очищує кров, лікує варикоз.

Для загального оздоровлення і профілактики рекомендують щодня з'їдати до 4 ч. л. шроту.

У народній фітотерапії відваром коріння розторопші полощуть ротову порожнину в разі зубного болю. Внутрішню приймають відвар за проносів, катарів шлунка, затримки сечі, гепатитів, жовчнокам'яної хвороби тощо.

Сік із листя розторопші п'ють у разі колітів, закрепів, запалення товстої кишки і слизової оболонки шлунка, як жовчогінний і сечогінний засіб.

Останні дослідження виявили, що препарати розторопші певною мірою ефективні в разі отруєнь одним із найнебезпечніших грибів — білдою поганкою. Широко застосовується розторопша в гомеопатії.

Олія розторопші в поєднанні з іншими компонентами природного походження використовується в косметичних композиціях для посилення обмінних процесів і відновлення нормального тургору шкіри, догляду за запаленою шкірою, що піддалася термічній дії або дії ультрафіолетових променів.

У дерматології олію розторопші застосовують для лікування вітиліго, псоріазу, облісіння, вугрів. Для оздоровлення організму її можна постійно додавати в їжу (до 3 ст. л. на добу). Вона позитивно діє не тільки на печінку, а й на весь травний тракт і особливо корисна за виразки шлунка. Крім того, олія розторопші має протисклеротичні властивості, поліпшує кровотворення, знижує прояви алергічних реакцій.

Нарешті, розторопша благотворно впливає на травлення, оскільки достатня кількість жовчі забезпечує повне перетравлення жирів і оптимальне засвоєння жиророзчинних вітамінів.

Практично повна відсутність токсичності і приємний смак плодів розторопші дозволяє використовувати порошок з них як сурогат кави і у виробництві лікувально-профілактичних хлібобулочних і кондитерських виробів.

Що говорити про молочний чортополох наука?

У 70-х роках німецькі дослідники з Мюнхенського університету підтвердили репутацію чортополоху як народного засобу від хвороб печінки. Вони виділили в насінні і плодах цієї рослини активні фармакологічні речовини і навіть описали, як вони справляються з найнебезпечнішими для печінки отрутами. У ряді досліджень

вони використовували речовину, що діяла поволі, поступово руйнувала печінку за 130 днів у 100% шурів. Проте якщо тваринам одночасно з отрутою давали расторопшу, цілих 70% з них виживали!

З тих пір було проведено більше 200 експериментальних і клінічних досліджень, які свідчать про те, що чортополох, — ефективний засіб від самих різних захворювань, зокрема ожиріння печінки, що часто зустрічається навіть у помірно випиваючих, гострого і хронічного гепатиту, пошкодження печінки різними ліками, алергії і навіть від цирозу на пізніх стадіях, що зазвичай практично не лікується ніякими традиційними ліками.

Одне великомасштабне дослідження, проведене в Німеччині в 1992 році, показало, що чортополох приніс величезну користь 2 637 пацієнтам із захворюваннями печінки, гепатитом і цирозом. Після восьми тижнів щоденного прийому стандартних капсул розторопші 63% випробовуваних повідомили про зникнення симптомів (нудоти, втоми, втрати апетиту, здуття живота). Лабораторні аналізи підтвердили, що вміст ферментів печінки (їх підвищений вміст у крові свідчить про захворювання печінки) значно знизився — на 46%. Більш того, збільшена печінка в 27% випадків відновилася до нормальних розмірів, а в 56% — різко зменшилася до норми. Побічні ефекти (розлад шлунку, нудота і легка форма діареї), які змусили припинити прийом расторопші, виявилися менш ніж у 1% випробовуваних.

Зовсім нещодавно американські учені виявили, що чортополох має протиракові властивості! З молочного чортополоху виготовляється препарат силібінін, який має здатність запобігати утворенню ракових пухлин у легенях і простаті.

Народні рецепти з розторопші

Приготувати диво-ліки з розторопші можна і в домашніх умовах.

На місячний курс лікування необхідно приблизно 600 г розторопші плямистої (від 400 г, з різних джерел). Доза також залежить й від організму. Насіння застосовують меленим. Добова норма — 20 г (2 ст. ложки насіння з верхом).

Визначену кількість треба помолоти перед застосуванням (вранці). Вживати упродовж дня по 1-2 чайних ложки за півгодини до їди (можна просто запити водою). Іншими словами, добову норму необхідно рівномірно розподілити на весь день.

Є й інший рецепт: розмолоти добову норму і звечора заварити в термосі, пити весь наступний день.

Відвар насіння розторопші

30 г подрібненого насіння залити 0,5 л гарячої води, кип'ятити на водяній бані доти, доки кількість води не зменшиться удвічі, настояти 10 хв, перецідити через два-три шари марлі.

Відвар насіння приймають за гепатитів, цирозу печінки, токсичних уражень печінки, розширення вен нижніх кінцівок, захворювань травного тракту по 1 ст. л. щогодини, починаючи з 8 до 20 години.

Курс лікування — 21 день, 2 тижні — перерва і знову повторити.

Продовження у наступному числі

з 27 жовтня по 4 листопада 1937 року капітан НКВД Матвеев розстріляв в урочищі Сандармах 1111 політв'язнів соловецького етапу на честь 20 ліття "великава актвря"

фото Георгія Лук'янчука

член Зеленої Ради УЕА "Зелений світ" Михайло Михалко запалює свічку перед меморіальним каменем загиблим українцям

БЕРЕЖИМО ПАМ'ЯТЬ ПРО ЗАКАТОВАНИХ ЗЕМЛЯКІВ

Нещодавно українська делегація вшанувала пам'ять закатованих українців на Соловках. Організатором цієї експедиції традиційно виступило Товариство політв'язнів та репресованих на чолі з Григорієм Куценком.

Серед учасників походу тернистим страдницьким шляхом репресованих українців був і представник УЕА "Зелений світ", член Зеленої Ради Асоціації Михайло Юхимович Михалко.

Проца української експедиції розпочалася панахидою за жертвами російського терору в київській церкві Покрови.

Наступним заходом делегації було вшанування репресованих у 30-х роках українців на Левашовському цвинтарі на околиці С-Петербургу.

Далі шлях української експедиції пролягав через Карелію, де в Петрозаводську її по-домашньому тепло зустріли українці Карелії з товариства "Калина". Представники української громади Карелії приєдналися до делегації, яка прямувала в Сандармах.

Тут, в Сандармаху пошуковцями-дослідниками було виявлено поховальні ями, у яких знаходилися рештки тисяч закатованих в'язнів. У Карелії таких ям було відзнядено аж 17! Серед жертв російського большевизму більшість склали українці. У братських могилах-ямах знайшли свій останній шлях Лесь Курбас, Миколи Куліш та Зеров, Валер'ян Підмогильний та решта представників української творчої і наукової еліти.

Дорогою на Соловки делегація заїхала до кривавого Біломорканалу у селище Повенець. На будівництві цього каналу російськими садистами було знищено понад сто тисяч українських політв'язнів.

Далі шлях простирився до Соловецьких островів. Тут, серед холодного Білого моря знаходилася одна з найдавніших катівень Московщини-росії під прикриттям чернечного монастиря. Як, зрештою, й вся московська церква за всю свою історію служила своїй злочинній владі інструментом брехні та упокорення чужих народів. Починаючи від славного Запорізького кошового отамана Петра Калнишевського до українських в'язнів сумління 20 сторіччя московські "братя" нищили цвіт української нації.

Українська делегація вшанувала пам'ять загиблих українців біля символічного Соловецького капеня та біля Поклонного хреста на жажітній Секір-горі, да страчували приречених. Після оглядин

музеїв російського терору та красивого північного довкілля українська делегація вирушила додому.

Вічна пам'ять українським мучням!

НІКОПОЛЬЦІ ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ СВОЇХ ЗЕМЛЯКІВ

18-го серпня мешканці Нікополя поминальною панахидою на березі Дніпра вшанували пам'ять жертв підрозділу НКВС, внаслідок підриву ним греблі Дніпрогесу у 1941 році.

Патріотична акція, ініційована громадською організацією "Козацька варта Батьківщини", почалась о сьомій годині вечора в старій частині міста перед пам'ятним знаком "Жертвам політичних репресій в Україні". В акції взяли участь представники козацьких і політичних організацій міста Нікополя і району, делегація з міста Орджонікідзе, священники Нікопольського благочиння УПЦ КП, настоятель нікопольського храму римокатолицької церкви та прості мешканці міста, небадужі до трагічного минулого українського народу.

Урочистий мітинг почався з виконання Славня України. Історичну довідку про трагічну подію надав голова Орджонікідзівської міської організації ВО "Свобода" Станіслав Каширний, який спираючись на результати досліджень українських істориків, повідомив присутнім про обстановку, яка склалася у серпні 1941 року навколо Дніпрогесу, назвав замовника і виконавців підриву греблі та повідомив про встановлену на сьогоднішній день ймовірну кількість жертв цього злочинного акту — 120 тисяч осіб.

Отаман Лапинської Січі Володимир Лахін у своєму виступі наголосив, що московсько-більшовицька влада підірвала греблю Дніпрогесу без попередження цивільного населення і частин Червоної Армії, а вода, яка вирвалася через 165-метровий пролом у 600-метровій греблі, падаючи з 38-метровою висоти, з величезною швидкістю розлилась дніпровськими заплавами і за декілька годин забрала життя у майже 150 тисяч людей. Про силу тієї страшною води говорить той факт, що аж до створення Каховського водосховища у плавнях залишалися ржавіючі залишки річкових суден, яких закинуло на 500, а іноді і на 1500 метрів від руслу Дніпра.

Кошовий отаман "Козацької варті Батьківщини" Валентин Романов повідомив, що аналіз цієї трагічної події свідчить про те, що жодних підстав для підриву греблі у той час не було, оскільки гітлерівці намагались форсувати Дніпро в районі Дніпропетровська та далеко від Запоріжжя на півдні, а їх основні сили підійшли до Запоріжжя лише через півтора місяця. Обстріл греблі і міста вели передові частини Вермахту і можна сказати, що це була розвідка боєм з метою збору даних для планування штурму міста. Знищення греблі лише полегшило німцям, які рвалися до Донбасу, переправитись через обмілілий Дніпро та ускладнило евакуацію підприємств Запоріжжя. Хвиля-вбивця, утворена внаслідок прориву греблі Дніпрогесу, не тільки забрала життя у десятків тисяч людей, а ще й зруйнувала мости і наведені переправи через Дніпро, що привело до майже по-

вного знищення 2-го кавалерійського корпусу та 9-ї і 18-ї загальновійськових армій Південного фронту, переважна більшість особового складу якого були наші земляки-українці.

У своєму виступі отаман Нікопольської Січі Олександр Шевченко заявив присутнім, що Сталін не випадково до-ручив здійснити підрив греблі Дніпрогесу полковнику Епову, бо цей нелюд до цього відзначився тим, що він у повітря храм Христа Спасителя у Москві.

Після підриву греблі Епова заарештувала контррозвідка Південного фронту та прийшла телеграма за підписом Сталіна. Епова звільнили, а через рік навіть нагородили Державною премією. У повоєнний час "лауреат Сталінської премії" викладав мінно-вибухову справу на военній кафедрі в одному московському інституті.

Член ВО "Свобода" Тетяна Біла запитала — з якого це дива радянська влада брехала всьому світу, що це не вона підірвала Дніпрогес, знімала брехливі кінофільми? А відповідь проста — після війни був створений Міжнародний військовий трибунал, який судив тих німецьких генералів, які виконуючи волю Гітлера, надавали накази своїм підлеглим, знищувати цивільні об'єкти. Знищення радянською владою Дніпрогесу — це не тільки людина-ноненависницький акт, а ще й військовий злочин, який підпадає під юрисдикцію Міжнародного воєнного трибуналу.

Голова спілки "Громадянський дозор" Юрій Бабінін розповів відомості, які не залишили байдужим жодного з присутніх. Мова йшла про екологічний стан України та про безпеку, яку містять п'ять гребель, якими перегородили Дніпро. Будівництво Дніпровського каскаду електростанцій, за диявольським задумом Сталіна, мало на меті, крім мізерного видобутку електроенергії, створити нездоланні перешкоди для потенційного супротивника від час військових дій у вигляді непрохідного болота з донного мулу. При цьому Сталіну було байдуже, що в Україні за день-два загине понад 15 мільйонів людей, що екологічне лихо торкнеться десятків мільйонів людей з інших країн. Сталін встиг збудувати тільки Дніпрогес, а інші ГЕС будували його послідовники, знали про небезпеку для України і будували. Мовчить про це і сучасна українська влада. Мовчить, замість того, щоб бити на сполох, звертатись до світової громадськості за допомогою, оскільки Україна самотужки з цією екологічною загрозою не впорається, а її наслідки можуть вплинути на життя великої частини планети. В кінці виступу Юрій Бабінін закликав присутніх звертатись до влади, до своїх депутатів з вимогою негайно взятись до вирішення цієї проблеми.

Наприкінці учасники акції, запаливши смолоскипи, вишикувались у колону і вирушили на берег Каховського водосховища. Попереду йшли священники і прапороносці з прапорами козацьких та партійних організацій. На березі водосховища була здійснена поминальна панахида, після якої козаками був спущений на воду плавучий вінок з дубового листя і нездорілих плодів калини, на якому горіли поминальні лампадки.

Прес-служба
ГО «Козацька варта Батьківщини»

АНТАРКТИЧНІ ЧЕРВ'ЯКИ НЕ ІДЬОТЪ ЗАТОНУЛИХ СУДЕН

Вчені не виключають, що затонулі у водах Антарктики кораблі можуть залишатися там у добре збереженому стані, оскільки місцеві черв'яки віддають перевагу кісткам перед деревиною, пише видання *Proceedings of the Royal Society B*.

Група британських учених на чолі з Адріаном Гловером із Музею природної історії в Лондоні провели експеримент, зануривши у води Антарктики близько 130 кілограмів кісток та дерева.

Коли «скарб» був піднятий на поверхню, з'ясувалося, що дерево анітрохи не постраждало, проте кістки були повністю поїдені хробаками.

«Ми відправили на дно океану глибоководний спусковий апарат із незвичайним вантажем — великими кістками китів та дошками. Коли ми витягли кістки і дошки назад, результати були відразу видно: кістки були вкриті шаром хробаків-оседаків із їхніми червоними щупальцями, але дошки залишилися недоторканими», — пояснив Гловер.

Як пояснили дослідники, в антарктичних водах немає представників фауни, що харчуються деревом, однак там багато кісткових черв'яків-оседаків.

Вчені вважають, що через відсутність видів, які харчуються деревом, рештки кораблів у Південному океані можуть чудово зберігатися. Наприклад, там лежать експедиційні кораблі дослідників Антарктики Отто Норденшельда та Ернеста Шеклтона, затонулі у 1903 і 1915 роках.

Зазначимо, що минулого року вчені вперше створили детальну карту розташування уламків корабля Титанік.

Дослідники сподіваються, що це проллє світло на причину найбільшої трагедії початку ХХ століття.

ЧЕРЕПАХИ СТАЛИ ЇСТИ ВДВІЧІ БІЛЬШЕ ПЛАСТИКУ

Вчені стурбовані тим, що зелені черепахи, які перебувають під загрозою зникнення, стали вдвічі частіше порівняно із 1980-ми роками поїдати пластикові предмети, пише видання *Conservation Biology*.

За даними дослідження, абсолютна величина ризику поглинання сторонніх предметів черепахами досягла 50%, тобто кожна друга вилловлена тварина несла в шлунку шматки пластикового сміття.

У 37 різних польових дослідженнях, проведених з 1985 по 2011 рік, різні колективи отримували найчастіше зовсім різні дані, але зведення воєдино всіх цих різномірних даних дозволило відповісти на питання про те, як змінюється з часом ризик, і для яких видів черепах він найбільший наразі.

Виявлюють, що для зелених черепах ризик зріс удвічі, а для шкірястих - у десять разів.

Шкірясті черепахи є найбільшими з нині живих черепах, і їх відносять навіть не до тих, які перебувають під загрозою зникнення, а до видів під критичною загрозою.

Правда, в тій же статті біологи зазначають про те, що ризик для шкірястих черепах різко збільшився ще у вісімдесяти роки, тому «пластиково загроза» навряд чи може бути названа новою причиною вимирання цих тварин.

Біологи з'ясували, що найчастіше черепахи ковтають обривки пластикової плівки, потім обривки мотузок, шматки пінопласту, фрагменти рибальської волосіні і тверді пластикові уламки. Іноді в шлунках тварин знаходять рибальські гачки, сліди мазуту, алюмінієві банки і навіть недопалки.

Раніше експерти Міжнародного союзу охорони природи і природних ресурсів дійшли висновку, що Індійський океан є найнебезпечнішим місцем для морських черепах. Як йдеться в доповіді організації, у північній частині цього океану живе п'ять з одинадцяти видів цих істот, що перебувають на межі вимирання. Найбільшою

небезпекою для черепах є випадкове потрапляння в рибальські сіті, а також комерційний збір яєць і черепаших панцирів.

ДЕЛЬФІНИ ВПІЗНАЮТЬ ОДИН ОДНОГО ЧЕРЕЗ РОКИ

Дослідники з Чиказького університету довели, що дельфіни мають соціальну пам'ять і пам'ятають один про одного протягом багатьох років, пише видання *The Washington Post*.

За словами психолога Університету штату Нью-Йорк, який прокоментував результати дослідження колег із Чикаго, їхні висновки доводять, що люди - не єдині ссавці, які володіють такою довгою пам'яттю.

Експеримент проводився за участю двох дельфінів, які востаннє бачилися понад 20 років тому. З'ясувалося, що навіть через такий тривалий час дельфін відразу ж упізнав подругу за її свистом.

Свист дельфінів унікальний і формується у віці від чотирьох місяців до року. Саме він дозволяє їм ідентифікувати один одного.

Вчені вже не раз «викривали» дельфінів у володінні унікальними здібностями. Так, у минулому році дослідники з Національного фонду з вивчення морських ссавців з'ясували, що дельфіни ведуть безперервний моніторинг навколишнього водного середовища, використовуючи ехолокацію. При цьому процес не переривається навіть уві сні.

ЕКОЛОГІСТИ ПРОСЯТЬ ДОПОМОГИ ДЛЯ ВИДАННЯ БРОШУРИ

За посиланням <http://yadi.sk/d/hiZc1vli7uXoj> ви можете завантажити макет майбутнього видання про проблеми збереження степів.

Брошура «Останні степи України: бути чи не бути?» є результатом колективної праці активістів громадської кампанії «Збережемо українські степи!» та дописувачів. Друк цієї брошури коштуватиме близько 12 000 грн.

Щоб переказати кошти на видання, просимо зв'язатися з Олексієм Василюком за номером 097 1000 473 або зробити переказ на рахунок: Приватбанк 5211 5373 3142 2852

Василук Олексій Володимирович

СМАКОТИНКА

САЛАТ «ЦЕЗАР»

Склад: 100 г батона, 100 г вареної курятини, 100 г горіхів, 100 г твердого сиру, майонез.

Приготування: Батон нарізати дрібними кубиками і обсмажити на вершковому маслі. Додати курятину і сир, також нарізані дрібними кубиками, посічені горіхи. Заправити майонезом.

